

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Säätelä, S. & Pitkänen, C. (2023). Kunnande i arbetsvälmående och arbetsförmåga behöver uppdateras med jämna mellanrum. *Vaasa insider* 31.1.2023.

Kunnande i arbetsvälmående och arbetsförmåga behöver uppdateras med jämna mellanrum

Kolumnen har publicerats i [Vaasa Insider 31.1.2023](#).

Sirkku Säätelä och Camilla Pitkänen från Yrkeshögskolan Novia skriver om projektet Välmående Omsorg, som har identifierat lösningar för arbetsvälmående och arbetsförmåga i Österbottens välfärdsområde.

COVID-19-pandemin krävde nya sätt att arbeta och verka inom vården. Social- och hälsovårdsministeriet bedömde att i en krissituation som pandemin medförde är det extra viktigt att personalen känner att deras situation kan påverkas och det går att utföra ett bra, högkvalitativt vårdarbete trots exceptionella omständigheter i arbetsförhållandet och välbefinnandet i arbetet.

Krishantering kräver även ny kompetens inom ledarskapet för att kunna hantera den ökande känslan av otrygghet och maktlöshet hos personalen. I en krissituation betonas vikten av samarbetsförmåga ytterligare, både för personal och mellan förmän samt mellan vårdenheter och den kommunala social- och hälsovårdsförvaltningen.

Faktorer orsakade av pandemin:

- Personalens arbetsförmåga är på bristningsgränsen på grund av en överbelastad arbetssituation.
- Nationella rekommendationer för att hantera coronakrisen har utfärdats, men det finns olika tolkningar i kommuner och vårdenheter.

- Tillgången på skyddsutrustning har försatt kommuner och enheter i en ojämlik ställning.
- Personalens personliga hälsa äventyras om arbetsmetoderna inte följs och nödvändiga försiktighetsåtgärder samt exakta instruktioner för att säkra invånarnas och personalens hälsa inte implementeras.
- Krishantering och -kommunikation kräver speciell krishanteringskompetens av bland annat förmän.

Introducerade lösningar och verktyg för förmän

I workshopparna deltog förmän inom äldreomsorgens boendeenheter och hemsjukvård. Det genomgående temat för sessionerna var "lösningar och verktyg för att leda arbetsvälmående och arbetsförmåga". Olika Lean-verktyg samt digitala lösningar för att främja ledarskapet introducerades för att skapa insikter och för att ge inspiration till nya idéer för arbetsvälmående och ledarskap.

Målet med workshopparna var att hitta gemensamma system och arbetsätt för sektorn i välfärdsområdet. Det var dock utmanande att alla tre delområden inte var representerade. Deltagarna var dessutom delvis obekanta för varandra, vilket gjorde att distanskontakten blev platt. Därför lades stor vikt på att deltagarna skulle lära känna varandra och utbyta erfarenheter för att gemensamt komma med förbättringsidéer för de utmaningar som finns i verksamheten.

Uppföljning med en större grupp deltagare

Efter den tredje digitala sessionen beslöts det att ordna en uppföljningssession efter cirka 6 månader. Denna sista workshop planerades som en fysisk träff för att kunna utvärdera vilka interventioner som genomförts och hur dessa skulle kunna utvecklas för att främja arbetsvälmåendet vid enheten.

Sessionen genomfördes i oktober 2022. Denna gång deltog även arbetarskyddets representanter samt företagshälsovården, som kunde berätta om sina möjligheter att stödja ledarna i deras arbete att främja arbetsvälmåendet inom äldreomsorgen.

Deltagarnas slututvärdering av projektets insatser var positiva. Vi hoppas från projektets sida att aktiviteterna har kunnat bidra med idéer och konkreta verktyg för det fortsatta ledarskapet inom välfärdsområdet.